

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 29. Kasım 2013
Sayı : 19546

35694

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Erdoğan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Süleyman Çelebi

İstanbul Milletvekili

Uzun zamandır “doğayı talan” projesi olarak adlandırılan, toplumsal duyarlılığın ve muhalefetin her geçen gün arttığı, derelerin can suyunu dahi alarak, doğayı ve tarımı daha fazla kar uğruna yok eden HES projelerine karşı doğa, emek ve ekoloji mücadelesi veren binlerce yurttaş direnmeye devam ediyor. Sürdürülen mücadele ve toplumsal duyarlılık yaklaşan seçimler öncesi iktidarı da bu konuda samimi olmayan açıklamalar yapmaya sevk etti.

Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'ın “HES'ler ile dereleri mahvediyoruz. 10 megavattan az enerji üretecek HES'lere kesinlikle izin vermeyeceğiz”, “açıklamasından sonra HES'ler ile ilgili somut bir adım atılmamıştır.

Halen sürdürülen uygulamalara bakıldığında kar hırsıyla hayata geçirilen binlerce santral projesinin Türkiye'yi ‘HES Çöplüğü’ne çevireceği görünüyor. Kullanılan ürünlerin kalitesi belirsiz, tamamen ucuzluk ve kısa temin süresi nedeniyle tercih edilmiş ürünler olması ve ürün kalitesi ve uygunluğunu kontrol eden herhangi bir mekanizma kurulmadığından, bu konudaki tek belirleyicinin yatırımcı olması birçok sorunu da beraberinde getiriyor.

Denetimden uzak ve kuralsızca sürdürülen HES Projelerinin önemli bir kısmında mühendislik hatası yapılarak, HES'lerin üreteceği enerjinin büyük kısmının nakil sırasında kaybolmaktadır.

HES'ler daha inşaatı bitmeden üretime başlıyor. Balık geçitleri gibi birçok teknik zorunluluksa şekli olarak yapılıyor. HES'lerde birçok yapı taşkın yatağına yapılmış durumda. Bazı yapıların çevreleri de taşkına neden olabilecek nitelikte. Bu durum hem çevre halkının, hem de santral çalışanlarının can güvenliğini tehdit ediyor.

İnşaat sırasında oluşan hafriyat gelişigüzel şekilde doğaya bırakılıyor. Bu durum bitki örtüsüne büyük zarar veriyor. Projelerde çalışan işçilerin önemli bir kısmının taşeron firma elemanı olduğu, güvencesiz ve kurlsız bir şekilde çalıştırıldıkları, bilinmekte. Projelerde işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirleri ise alınmıyor.

HES'lerle ilgili olarak doğa, emek, üretim, eko-sistem açısından birçok sorun bulunmaktadır.

Bu nedenlerle:

1- 10 megavattan az enerji üretecek HES'lere kesinlikle izin vermeyeceğiz", "açıklamanızdan sonra tüm HES projelerini ve üretim lisanslarıyla birlikte Su Kullanım Anlaşmalarını iptal edip yeniden düzenlemeyi düşünüyor musunuz?

2- HES' işletmeleri ile ilgili denetimler yapılmakta mıdır? HES projelerinde kullanılan ürünlerin kalitesi ve uygunluğunu kontrol eden herhangi bir denetim mekanizması kurulmuş mudur? Yapılan denetimler sonucu kaç işletme 10 megavattan az enerji üretmiştir? Yaptığınız denetimlerde dikkat ettiğiniz ve eksik gördüğünüz hususlar nelerdir?

3-Yıllardır ellerinde bilimsel raporlar ve yaşamsal gerçeklerle projelerin yanlışlıklarını anlatmaya çalışanlar "eşkıya", "çapulcu", "vatan sevmez", "terörist", "yatırım düşmanı" gibi nitelermelerle iktidarınızca suçlandı. Son yaptığınız açıklamadan sonra bu sözlerinizi geri almayı düşünüyor musunuz?

4- HES'lerin çevreye, doğaya ve tarıma verdiği zararlarla ilgili bir çalışma yaptınız mı? Türkiye'de HES' projelerinin ve atıklarının doğaya ve tarıma zarar verdiğini düşünüyor musunuz?

5- HES projesi sadece enerji ihtiyacını karşılamak için mi bu kadar yaygın bir şekilde sürdürülmektedir? Suyun ticarileştirilmesi ile HES' ler arasında bir bağlantı olduğunu düşünüyor musunuz?

6- Projelerde çalışan işçilerin önemli bir kısmının taşeron firma elemanı olduğu, güvencesiz ve kurlsız bir şekilde çalıştırıldıkları, bilinmektedir. Projelerde işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirleri alınmakta mıdır?